

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
ved in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delečniki katol. tiso-
bovnega društva do-
birajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemski listi dob-
je v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 31.

V Mariboru, dne 31. julija 1902.

Tečaj XXXVI.

Na deželne stroške.

V Gradcu se je vršila zadnjo nedeljo, zadnji ponedeljek in torek velikanska nemška pevka slavnost. Prišlo je iz raznih krajev okoli 18.000 pevcev in kakih 60.000 tujev. Največ pevcev je prišlo iz nemškega cesarstva. Za priprave, ki so bile potrebne za to slavnost, darovala je tudi štajerska dežela velik prispevek, 20.000 K. Ker je v tem deželnem darilu tudi slovenski denar zraven, bilo bi pričakovati, da se na slavnosti ne bo nič zgodilo, kar bi žalilo druge narodnosti. Toda pri tej nemški pevski slavnosti, ki se vrši na deželne stroške, se ni žalilo samo narodno čustvo z denarjem prispevajočega slovenskega naroda, ampak tudi domoljubno avstrijsko čustvo. Cela slavnost, za katero plačuje dežela štajerska, ki še vedno spada v avstrijsko cesarstvo, se je vršila v znamenju frankfurtaric in modriža, vršila se je v v s e n e m š k e m duhu.

Vojaške oblasti so že pred slavnostjo odrekle vsako sodelovanje, ker se odbor za priprave ni hotel odločiti, da pri slavnosti vsenemška znamenja, kakor frankfurtarice in modriž, ne bodo igrala nobene vloge. Vojaške godbe niso smele igrati pri slavnosti in vojaštvo se veselice ni smelo udeležiti.

Žalostno ulogo pri celi slavnosti je igral naš cesarski namestnik grof Clary. On je hotel na vsak način, da bi vojaštvo vendar le sodelovalo. Posredoval je tudi v ta namen pri vojaškem ministerstvu, a zaman. Vojaški dostojanstveniki so vsaj v tem slučaju vedeli, kaj jim nalaga domoljubna dolžnost. Cesarski

namestnik grof Clary si je zaslužil s svojim ravnanjem, da ga pošljejo v pokoj. On se je udeleževal slavnosti, ki je imela popolnoma vsenemški značaj. Mi nočemo omenjati, da listi govore samo o Vsenemčiji, o združenju Nemcev, o veliki nemški bodočnosti. Nočemo tudi omeniti, da so se slišali izrazi in vzkliki, ki proslavljajo združene Nemce. Le na druge reči hočemo obrniti pozornost.

V soboto zvečer je graški župan dr. Graf pozdravil pevce. Pri tej priliki je napil najprej nemškemu cesarju, in še le za tem tudi našemu avstrijskemu cesarju! Godba je sedaj zaigrala avstrijsko pesem. Mnogo pevcev pa ni hotelo peti besed avstrijske pesmi, ampak peli so »Nemčija, Nemčija, čez vse...« Nastal je hrup, nastala je velikanska zmešnjava. Slavnosti, kjer se vršijo take reči, se udeležuje tudi naš ces. namestnik grof Clary. Te slavnosti z očividnimi vsenemškimi nameni se je udeležilo tudi veliko deželnih in državnih uradnikov. Kaj ne, to so lepe reči!

Ker grof Clary gre tako na roko Vsenemcem, upali so si njih skriti pristaši pri tej slavnosti mnogokje na dan. Nekatera cesarska poslopja so ob tej slavnosti razobesila zastave. C. kr. obrtna šola je razobesila celo mogočno frankfurtarico.

Žalostno je, da se naši vladni činitelji tako malo zavedajo svoje dolžnosti. Slovenci pa smo do istega časa, dokler nimamo svoje lastne uprave za Spodnji Štajer, še prisiljeni, celó soplačevati za take vsenemške prireditve.

Delajmo, da pridemo kmalu proč od Gradca, kjer imajo za naše želje le kamenje in škorpijone!

Deželni zbor štajerski.

Kakor smo že poročali, ostane stari volilni red za deželni zbor. Nacionalni Nemci niso hoteli privoliti nobenih ugodnosti za kmete, za to so kmetski poslanci odšli pri glasovanju — in zbornica je bila nesklepčna.

Zaradi železnice Celje — Velenje se vršijo poganjanja, da to progo prevzame država v svojo oskrb. Sporazumljenje se bo skoraj gotovo doseglo.

Nemci so letos zopet ustanovili za nemške meščane toliko nepotrebnih šol, da se bodo drugo leto zopet povisale doklade. To je slovesno izrekel vodja nemške večine dr. Deršata. Tudi Ornik, Lenko in Stallner se nahajajo v tej večini, ki bo drugo leto kmete osrečila zopet z večjimi dokladami. In Slovenci bodo morali plačevati, ne da bi kaj dobili. Nemci so vsaj dobili novo učiteljske v Mariboru, meščansko šolo v Ptuj, Celju, Judenburgu, kmalu se bo ustanovila tudi meščanska šola v Voitsbergu in Knittelfeldu, seveda vse na stroške cele dežele. A Slovenci ne dobijo nič. Trg Žalec v Savinjski dolini je prosil, naj se tudi tam ustanovi deželna meščanska šola. A prošnja so odbili, češ, meščanske šole niso itak mnogo vredne, mi jih mislimo kmalu odpraviti, za to vam ne damo meščanske šole. A v isti duški so dovolili pet drugih novih meščanskih šol, seveda nemških.

Listek.

Koliko premore dobro dete.

Danes vam hočem, dragi čitatelji, pripovedovati o nekem vojaku, ki je po nekem dobrem otroku postal dober kristjan; in kakor je meni on sam pripovedoval ta dogodek, tako vam ga hočem tudi jaz pripovedovati. — On pripoveduje:

Jaz sem bil deset let vojak, in kot tak sem prehodil celo svojo domovino in celo Avstrijo; na Madjarskem sem bil jedno leto v Fehérváru v garnizonu (garniziji), prišel sem pa tudi izven našega kraljestva namreč leta 1864. v Slesvig-Holštajn (Schleswig-Holstein). Bil sem v malih in velikih mestih in vaseh in sem videl razne države in ljudi. Sem bil zdrav in bolan. Živel sem v obilnosti in trpel pomanjkanje. — Mene so moji predstojniki radi imeli in istotako tudi moji sodrugi, ki so me takorekoč imeli za bolj izobraženega, kakor so bili sami. Kjer sem bil na stanu, povsod so me radi imeli, ker sem bil zelo prijazen z ljudmi in nisem bil nikdar surov in neotesan, kakor so mnogi vojaki, ki se še potem stem okoli hvalijo, kakor da bi ta neotesanost bila Bog ve kako junaštvo.

Če bi me kedo vprašal, kakšne vere sem, bi mu sicer odgovoril, da sem kristjan, ali o veri krščanski nisem nič znal. V cerkev sem hodil nekako prisiljen; ali je bilo to zaradi tega, ker sem hodil na povelje in primoran v cerkev, ali zato, ker so naši oficirji (častniki) pred vratmi ostali, kadar smo mi morali v cerkev ali pa zato, ker nisem na ničesar pazil v cerkvi: z eno besedo, jaz o veri nisem nič znal. — Moja vera je ostajala v tem, da je krasiti nepošteno, a poglavarjem pokoren biti dolžnost; a zakaj je ono pošteno, to pa dolžnost, tega nisem vedel in niti pojma nisem imel v tem.

Molitvene knjige nisem imel, pa kaj bi z njo, molil itak nisem nikdar, pa saj tudi nisem znal moliti. Celó svoje vojaško življenje, na vseh svojih potih nisem nikdar slišal niti moliti, niti svete pesmi prepevati razun v cerkvi, a tudi nisem ne molil in ne prepeval z drugimi. Vedel sem sicer, da je eden Bog, ali na njega mislil in njega poznal nisem nikdar. Še dandanes se čudim, kako da nisem v takih okoliščinah padel v velike grehe in zločine, ker sem tako popolnoma brez Boga živel na tem svetu; mogoče, da je bil temu vzrok, ker sem si domišljeval, da sem reden in pošten človek, za katerim se ne more in ne sme nič hudega govoriti. Da je vsekako to bilo odurno brezboštvo kot člo-

vek, brez Boga in kot kristjan brez Kristusa živeti, tega jaz tedaj nisem spoznal in zato pa tudi kletve, pijančevanja, potepanja nisem imel za nikak greh. — Ali pri vsem tem pa sem vedno nekako čudno čutil v sebi — nekaj mi je vedno manjkalo, a nikdar nisem znal, kaj mi manjka. Da mi manjka Bog in vera, nato niti mislil nisem. Nekoč je naša regimentna godba na cesarjev rojstni dan igrala neko milo pesem — tedaj so mi solze stopile v oči, ali jaz nisem vedel kaj in zakaj me je v tej lepi pesmi ganilo do solz.

Na to pridemo nekega dne v neko vas, kjer smo imeli osem dni počitka, in jaz sem bil nastanjen pri nekem vaščanu, ki me je jako uljudno sprejel. Ko mi je pokazal moje stanovanje (sobo), vpraša me, če li hočem z njim skupno jesti ali pa mi gospodinja prinese jed v mojo sobo. Jaz nato prijazno odgovorim, da mi bode ljubše, ako bodem z njimi v družbi jedel, nego na samem. In ker je bilo ravno poldan, pelje me gospodar v sobo, kjer je on s svojo družino sedel za mizo in meni ponudil mesto, da sedem poleg njega.

Ali kako mi je bilo pri srcu, ko je gospodinja prinesla jed na mizo in so v tem hipu vsi kakor na povelje vstali od svojih sedežev in gospodar začne moliti resno in pobožno molitev pred jedjo: »Vsih oči gle-

To je nemška naklonjenost nasproti Slovence! Le plačuj povsodi zraven, ne dobiš pa nič.

Za Maribor se je dovolilo novo žensko učiteljske na deželne stroške. Sedaj imajo šolske sestre v Mariboru na svoje lastne stroške žensko učiteljske, novo učiteljske je torej popolnoma nepotrebno in novi stroški tudi nepotrebni. A dežela hoče imeti novo žensko učiteljske v Mariboru, ker potrebuje ženske v šolah, ki bi ponemčevala na Spodnjem Štajerskem. Za svoje ponemčevalke bodo tudi Slovenci soplačevali. In kaj se je od slovenske strani zgodilo proti ustanovitvi novega zavoda?? Nič, popolnoma nič! Mi mirno gledamo, kako se nam reže vrat.

Zadnji četrtek še so Nemci enkrat prišli s svojo krivično volilno spremembo, a zopet so jo kmetski poslanci odvrnili s tem, da so istočasno odšli iz zbornice.

V petek, dne 25. t. m., je bila zadnja seja sedanega deželnega zbora. Nemški poslanci so si kadili slavo drug drugemu, si delali komplimente ter se poslavljali. Deželni zbor je torej zaključen, kmalu bo tudi razpuščen, potem pa pridejo na jesen — nove volitve.

Politični ogled.

Gospodarska organizacija na Kranjskem. Dr. Šušteršič je odložil predsedstvo Gospodarske zveze na Kranjskem. Po njegovem mnenju naj ima Gospodarska zveza zgolj gospodarski značaj, zato se on sedaj, ko je stališče zveze utrjeno, umika, da se tem lažje kot cel mož posveti političnim bojem.

Cesarski namestnik v Trstu. Govori se, da bo sedanji namestnik v Trstu, grof Goess, moral odstopiti, ker se ne kaže dovolj sposobnega. Na njegovo mesto bi prišel potem kranjski namestnik baron Hein, kateremu postaja na Kranjskem vroče. Za kranjske Slovence bi bila taka sprememba sreča, za tržaške Slovence pa bi nastopali še hujši časi kot so bili dosedaj.

Slovenci na Laškem. Na Laškem še biva več tisočev Slovencev. Kakor se zdi, so se sedaj tudi ti Slovenci začeli zavedati svoje narodnosti. Pri volitvah v mestni odbor Videm (Udine) so Slovenci prodrli z dvema svojima kandidatom. Profesor Trinko in notar Kukovec sta nova slovenska beneška poslanca v Vidmu. Zares vesela novica!

Kmetska stavka se je začela v Galiciji. Kmetje so tamkaj pravi tlačani plemen-

tašev in židov. Pri teh so kmetje že do glave zadolženi, zato pa jih plemenitaši in židje tudi nečuveno izrabljajo in še nadalje odirajo. Temu so se uprli sedaj gališki kmetje in položaj v Galiciji je zaradi upora jako resen.

Vseučilišče za 62 Nemcev. Na nemškem vseučilišču v Černovicah (v Bukovini) je 543 poslušalcev; od teh je 225 židov, 62 Nemcev, 125 Rumunov, 66 Poljakov, 45 Rusinov in 20 dijakov drugih narodnostij. V Bukovini je sploh 700.000 prebivalcev in od teh je 40.000 Nemcev. Torej 40.000 Nemcev v Bukovini ima nemško vseučilišče v Černovicah, a jeden in pol milijona Slovencev nima nobenega! To je pač avstrijska enakopravnost.

Bolgarska — kraljestvo. Iz Carigrada se poroča bolgarskim listom, da hoče sultan na svoj rojstni dan proglasiti kneza Ferdinanda bolgarskim kraljem in ugoditi želji Rusije, ki hoče premembo bolgarske ustave. Da se preprečijo mogoči nemiri, ki bi utegnili nastati med bolgarskimi Turki, proglasilo se bo ob tej priliki izjemno stanje. V Bolgariji se bo ob enem uvedla tudi gorenja zbornica — senat. Vladni krogi v Zofiji se jako bojé, da prej izbruhne ustaja v Macedoniji.

Kardinal Ledochowski — umrl. V Rimu bivajoči kardinal Ledochowski, ki je bil svoječasno nadškof na Nemškem in katerega je takrat nemška vlada preganjala in ga celo v ječo obsodila, umrl je te dni v Rimu. —

Angleški kralj Edvard je sedaj že toliko okreval, da se bo vršilo kronanje, katero se je zadnjič moralo odložiti, dne 9. avgusta. Velike slavnosti ob tej priliki so izključene.

Nemiri na Francoskem. Na Francoskem so se začele pojavljati prav nevarne stvari. Sedanja Cambesova vlada, katero preveva framasonski duh, je z vso silo začela preganjati redovniške šole. Doslej je dala zapreti nič manj nego 2500 takih šol, katere vodijo redovniki ali redovnice in v katere šole najrajši pošiljajo francoski stariši svoje otroke, ker se tam najbolje vzgajajo in največ naučé. Redovniških šol za otroke od 6.—13. leta je na Francoskem 22.167 z 1.629.612 otrok mimo 62.192 državnih šol s 2.780.405 otrok. Redovi vzdržujejo vrhu tega še 2905 otročjih vrtcev z 362.214 otrok. A v 2574 državnih vrtcih je 358.661 otrok. Državne in mestne šole imajo 85.599 učiteljev. Privatne pa 10.182, a šole, katere opravljajo redovniki, imajo 68.825 dijakov. A večina deklških šol se nahaja v upravi redov. In

vse to ogromno število mladine je vrženo na cesto, da država sama ne ve kam z njimi. Vladni uradniki nastopajo proti redovnikom z največjo surovostjo, tudi, ako so upravičeni za vodstvo šol. Vsled tega nastopanja vlade je začelo vreti po vsej Franciji. Demonstracije proti vladi se vrše po vseh mestih. Shodi se sklicujejo in ljudstvo je silno razburjeno in protestira proti opustitvi redovniških šol.

Dopisi.

Makole. (Izjava.) Podpisana predstojništva vseh šestih občin župnije Makolske slovesno izjavljamo:

1. da nad vso mero obžalujemo grozovito zločinstvo, ki se je dogodilo v naši župniji nad pokoj. vlč. gosp. Ant. Miklič. Bili so namreč dne 16. t. m. okoli 11. ure po noči, greoč domov iz Majšberga, kjer so se pri obiskovanju ljubih sosednih gospodov nekoliko zakasnili, od divjih ponočnjakov »prezarjev«, samih »fabričanov«, s kamenjem napadeni in nevarno na čelu zadeti, ter so vsled hude rane morali umreti. Koliko bridkih solz se je prelilo te dni od 17. do 25. julija v naši makolski župniji, to je znano edino le vsegavednemu Očetu nebeškemu.

2. Iz globočine svojih src o milujem o blagorodbinu pokojnega gospoda, ki je zaradi tolike nesreče neizrekljivo užaljena, in prosimo Boga vsegamogočnega in preblaženo nebeško »tolažnico žalostnih«, Devico Marijo, naj jim podeli moč: voljno pretrpeti silni udarec. Zagotavljamo Vas, ljubi stari oče, bratje in sestre, da hočemo Vašega č. gosp. Antona ohraniti vedno v hvaležnem spominu in na njihovem grobu gorke solze prelivati brez nehanja.

3. Pokojnega gospoda Antona smo ves čas, kar so pri nas službovali, iskreno spoštovali, in jih — vsaj večina izmed nas — prav srčno ljubili, posebno še zaradi njihove gorečnosti v spolnovanju težavne službe, in zaradi njihove ponižnosti ter prijaznosti do nas.

4. Imeli smo vedno, imamo tudi sedaj in hočemo ohraniti vsaki čas neomejeno zaupanje do naših prečastitih, od Boga nam poslanih dušnih pastirjev in vodnikov in v tem nas ne bo premotila nikdar nobena zloba in nobena zvijača naših zakletih nasprotnikov. Poznamo Vas, pa poznamo tudi svoje preblage in goreče učence!

5. Slednjič še prosimo na vse strani, naj se nikar ne prišteva celi naši župniji v zlo in sramoto to, kar so storili

dajo v Tebe, o Gospod, Ti jim daješ jed in pijačo o pravem času, Ti odpiraš svojo dobrotljivo roko in blagoslavljaj vse, kar se giblje. — Zatem sledi jeden «Oče naš» in končno besede: «To jed nam blagoslovi Bog Oče, Bog Sin in Bog Sveti Duh. Amen!» — Vsi, seveda tudi mali otročiči so pri molitvi stali s pobožno sklenjenimi rokami ter jim je bilo videti, da so zbrano molili, še celo najmanjši deček kakih štirih let je bil med molitvo miren, kakor da bi bil v cerkvi ter je samo zadnji «Amen» izgovoril glasno, najbrž od veselja, da gremo jest. Tudi jaz sem vstal od svojega sedeža kakor drugi, ker se mi je zdelo nedostojno, da bi sam sedel medtem ko drugi stoje; toda znotranje bil sem vznemirjen. Jedel sem malo, gospodar mi je prijazno prigovarjal, da le naj pošteno grabim iz skleda in da se pri jedi naj nikar ne sramujem, ker jed veže dušo in telo skupaj.

Ko smo pa božji dar zaužili ter se naitili, so roke zopet pobožno sklenili in gospodar je izmolil zahvalno molitev. Potem so si vsi drug drugemu podali roke ter odšli vsak na svoje delo, otroci so se pa useli h knjigam, ker je že bil skoro čas iti v šolo. Tiho in zamišljeno sem se po jedi usel v kot in sem začel resno premišljevat, kaj sem videl in čul v tej pravo krščanski hiši.

Ko sem tako globoko zamišljen sedel v kotu, pride k meni oni mali, štiriletni deček, sede mi na kolena in mi veli z ono detinsko ljubeznjivostjo, s katero znajo samo dobri otroci govoriti: «Čuješ vojak, zdaj mi pa pripoveduj eno povest o našem ljubem Jezušku!»

Jaz mu v svoji vznemirjenosti začnem vse drugo pripovedovati, ker o našem Zveličarju nisem nič znal. Ali deček ni pustil — ostal je pri svojem ter samo zahteval, da mu nekaj pripovedujem o ljubem Jezušku, in s to svojo zahtevo me je spravil v tako zadrego, da sem mu nazadnje rekel, da ne znam nič o ljubem Jezušku.

«Pa si ti že tako velik — a še ne znaš nič o dragem Jezušku? Zato pa tudi ne bodeš nikdar prišel v nebesa, kjer je tako lepo, kakor nikjer drugod. Meni so mama to pripovedovali.»

Jaz, — na nebo nisem nikdar mislil, ali zdaj mi je postalo v duši strašno, ko sem iz ust tega deteta slišal sodbo, da ne pridem v nebesa.

Jaz sem potem odišel ven ter sem obiskal v vasi svoje tovariše, da se nekoliko razvedrim, ali notranjega nemira se nisem mogel rešiti, vedno so me nadlegovale besede deteta.

V tem nemirnem duševnem stanju sklenem ne iti domov ob času večerje, nego

nekoliko pozneje in tako se med tem časom zabavam s svojimi tovariši. Še le okoli devete ure se povrnem domu; večerja je bila že končana ali moj del je gospodinja postavila na stran. Ko sem se zdaj usel sam k večerji, pride zopet k meni oni mali deček, ki se je ravno spravljal spat, me ostro pogleda in mi veleva samozavestno: «Najprej moliti, potem jesti!»

— To je bil za mene zopet hud udarec, ker niti moliti nisem znal in sem zato samo pred se gledal; nato sklene deček svoje ročice k molitvi in izmoli namesto mene molitev, potem pa veli: «Tako moliti!» — To izgovori ter odide v posteljo. Jaz sem bil ves poražen, kakor da bi pred sovražnikom izgubil bitko.

Kmalu zatem pride vsa družina v sobo; vsi pokleknejo in jaz z njimi in zdaj so molili za odpuščenje grehov in za obrambo angeljsko pred hudobnim duhom i. t. d. Jaz sem se sramoval, da si nisem upal pogledati kvišku, a vendar mi je bilo tako dobro pri srcu. Na to so si zopet podali drug drugemu roke, kakor po obedu in so si voščili medsebojno «lahko noč», in potem so se razšli k počitku.

Samo gospodar in gospodinja sta še nekaj časa bedela ter sta v sobi pri luči brala iz svetega pisma stare in nove zaveze.

nekateri pijani, divji in brezbožni ponočnjaki, kakoršnih pač nikjer ne manjka. Saj vemo vsi, da je še celo naš ljubi Božji Zveličar imel med dvanajsterimi svojimi apostoli grdeža — Judeža izdajalca!

Sami angeljci — saj jih drugje nikjer ni, kakor edino le v nebesih!

Zupanstvo občine Stopno, 27. jul. 1902. *Andrej Finšgar, župan; Matija Mesarič, Unuk Štefan, svetovalec.* — Zupanstvo občine Sv. Ana, *Ant. Jančič, župan; Jurij Černoga, Jurij Žolnir, svetovalec.* — Zupanstvo občine Dešno, *Martin Novak, župan; Štefan Pintar, Franc Zorko, svetovalec.* — Zupanstvo občine Jelovec-Makole, *Skale Jurij, župan; Matevž Sodin, Gregor Zorko, Pavel Orešič, svetovalec.* — Zupanstvo občine Pečke, *Stefan Strižič, župan; Josip Kolar, Simon Šoštar, svetovalec.* — Zupanstvo občine Statenberg, *Jak. Kosar, župan; Franc Vantur, Peter Hajšek, Simon Kerhlanke, svetovalec.*

Iz Slovenske Bistrice. (Najnovejše sleparstvo židovsko) pri živinski kupčiji sem zapazil na poslednjem živinskem sejmu v Slovenski Bistrici na sv. Jakoba dan. Ker se je naznanilo po okolici, da pridejo tuji kupci iz Moravskega, ki bodo kupovali vole za tamošnje sladkorne, prignali so kmetje vole od vseh strani, gotovo kakih 300 parov ali še več. Kupovalci, ki so tudi pri tej kupčiji skoro izključno židovskega pokolenja, so obečali po 26 do 27 gld. za 100 kil, to bi bila še primerna cena. Pa kako so potem navili ubogega kmeta prodajalca, ki ni bil dosti previden. Poslušal sem tako barantanje: Žid je obljubil 27 gld., pa dostavil, da bo pri izplačevanju odtegnil 15%, ker bodo voli, ki se morajo gnati do kolodvora, uro hoda od mesta, toliko zgubili na teži, katera se je izkazala v jutro na mestni tehtnici. Žid še povdarja, da to ni tak razložek zaradi teh 15 kil. Kmet je torej mislil, da le gre za 15 kil pri celi teži, ne pa pri vsakih 100 kil in vzela je zadatek. Revež je pač gledal, ko mu je žid na kolodvoru naredil račun. Voli so tehtali kakih 1300 kil, za katere bi moral kmet dobiti po 27 gld. 351 gld., a žid mu je odtegnil 15%, toraj 52 gld. in izplačal le 299 gld. in mesto obljubljenih 27 gld. za 100 kil je kmet dobil le 23 gld.

Enako sleparstvo je žid skušal tudi pri nekem drugem mladem kmetu, kakor se je kazalo bolj razumnem. Ko mu je pravil o 15 procentih in kilih, ga je ta vprašal, ali misli odtegniti 15 kil od cele teže, na kar jo je žid koj popihal, ko je spoznal, da nima opraviti s kakim nevednim človekom.

Jaz sem medtem odišel v svojo sobico k počitku in tam sem zdaj tudi jaz molil: »O Bog, Ti Bog te hiše, bodi tudi moj Bog!«

Za mene je bila odločilna prva nedelja zatem, ko so vsi šli v cerkev. Ta dan sem tudi jaz službi božji prisostoval z ono pobožnostjo, katere ne bom nikdar pozabil.

Od tega časa je bilo z menoj čisto drugače. Prišel sem čitati svete knjige in se učil moliti, a najrajši sem čital sveto pismo starega in novega zakona, in danes morem reči, da bi vedel mnogo pripovedovati o ljubem Jezusku, ko bi mi zopet tak deček na kolenih mi sedeč prosil zato, in ne mogel bi mi izreči take obsodbe, kakor tedaj, da namreč ne pridem v nebesa.

E. m. Kollay.

Smešničar.

Obrt mu kazi. Vaški čevljar: »Danes ste pa preostro pridigali zoper ples, gospod župnik!« Župnik: »Kaj pa to tebe briga? Saj si itak že prestar in preokoren za ples!« Vaški čevljar: »Prav, prav, gospod župnik, toda veliko čevljev se raztrga pri plesanju in jaz več zaslužim.

Sploh so velike nepravilnosti za prodajalce, da se jim kupna cena šele na kolodvoru izplača in ne koj v mestu in v tem oziru bi se moralo kaj ukreniti, da kmetje niso na milost in nemilost izročeni židovskim kupovalcem na daljnem kolodvoru, kjer ne nadejo kmetje nikogar, ki bi branil njihove pravice. Mestni župan g. Stigar je sicer že poskušal odpraviti ta nedostatek, pa se mu dozdej ni posrečilo. Odpeljalo se je po tem sejmu baje 28 vagonov z 220 volovi. Lep denar so skupili kmetje, pa bi ga še več, da bi se ne dali tako oslepariti.

Konjice. (Politično zborovanje.) Kadarkoli je treba poučevati in navduševati, vsakokrat je politično društvo v Konjicah prvo na pozorišču, da stori svojo dolžnost. Mi stojimo sedaj pred deželnozborskimi volitvami. Konjiško politično društvo je sklicalo za zadnjo nedeljo zborovanje, da svojim članom pojasni sedanji politični položaj. Po jako prisrčnih pozdravilnih besedah gospoda predsednika Muca povzame besedo g. A. P. Korošec iz Maribora. Mi stojimo sedaj pod utisom strašnega dogodka v Makolah. To je sad neprestanega hujskanja nemških in nemškutarških listov proti duhovniškemu stanu. Kadarkoli se je stopilo na rep kakemu nemškemu kramarju ali uradniku, vsega so krivi duhovniki, ob njih se je bilo, nje se je napadalo. Javne oblasti gledajo vse to mirno. Ako ne bo v tem kmalu spremembe, slučaj v Makolah ne bo ostal osamljen. Samo bati se je treba, da nahujskano ljudstvo ne bo ubijalo samo duhovnikov. Mnogo hujskanja proti Slovincem bomo zopet slišali ob deželnozborskih volitvah, ki se bližajo. Meščani in tržani bodo nam zopet urivali može, ki so od njih odvisni in ki morajo za njimi hoditi kakor piščeta za kokljo. Mnogo je pričakovati od naših vrlih mladeničev, da bodo posebno v nevarnih krajih posegli krepko v agitacijo. Naši mladeniči niso samo naš ponos, ampak tudi naš up pri marsikaterem težavnem narodnem koraku! — Za g. Korošcem je govoril revizor deželnih zadrug g. Ivan Rožman iz Gradca. Pojasnjeval je pomen zadružništva ter navduševal k snovanju čistih gospodarskih zadrug brez vsakih prituklin. Zanimivi so bili podatki o rodovitnosti naše spodnještajerske zemlje, katere svoječasno priobčimo. — G. Rudolf je zahteval, naj vlada bolj varuje pristno vino in naj zabrani vse pančarije. G. Korošec pojasnuje, kaj so storili v tem oziru naši poslanci. Gosp. revizor Jošt iz Celja navdušuje k snovanju posojilnic. V okolici je je treba predvsem v Ločah. G. predsednik Muc predlaga resolucijo, naj se upelja splošna, enaka in naravnostna volilna pravica, in resolucijo, da se naši poslanci pred vsem brigajo za kmetske pravice. Ko sta bili resoluciji brez ugovora sprejeti, zaključil je gospod predsednik zborovanje ter se zahvali govornikom.

Iz Dolja pri Planini. (Raznoterosti.) Častiti gospod urednik! Do danes ste dobili iz našega kraja prav redke dopise; sicer je vedel ptujski listič in »Slov. Narod« veliko obrekovalnega čez nas, toda od teh časnikov nimamo sploh kaj boljšega pričakovati, ker lažejo in mažejo na vse pretege. Dne 16. julija t. l. imeli smo pri nas prav dobro obiskovan sejem, na katerega se je prignalo 1008 glav goveje živine. Obiskali so ta sejem tudi židi in Italijani ter nakupili 149 parov volov, Italijani pa mnogo krav. Ker pride na naše sejmove veliko lepe živine, pozivljemo kupce prihodnje sejmne v obilnem številu obiskati, in smo prepričani, da bodo prav zadovoljni. Toliko o sejmu.

Dne 22. julija t. l. udarila je en kos fare in občine ledena šiba ter naredila okolu 8000 kron škode; tepla je najbolj revne posestnike, katerim je letina sploh prav obilo žetve obetala; gromelo in bliskalo je strašno.

Gromi pa še bolj v narodnem obziru, toda brez vspeha, mislimo. Naš nadučitelj g. Valentin Pulko, rodom Hajdinčan pri Ptujju, pošilja grom in tresk po nedolžnem v našega

prevrlega č. gospoda župnika menda z nado, da ga spravi ob njegov beli ovrtnik, pri tem pa ne pomisli, da izpodkopava sam sebi tla. — »Vsaka sila do vremena«. — Ali vas že kaj srbijo deželnozborske in občinske volitve, kakor so srbele državnozborske, pri katerih ste prav sijajno pogoreli. Čas je kratak, da si pridobite sedež v občinskem zastopu; praskajte se, morda bode šlo, toda tudi mi še stojimo, kateri vam zakličemo proč liberalci!

Ako še ne veste, povemo vam mi, da je naša vera rimsko-katoliška in bo tudi ostala do konca sveta, stoprav ako si pridobite Bog vedi koliko pastorjev na pomoč njo spodrinuti: občina je naša in ostane, dokler nji stojijo skrbni možje na čelu. — Svetujemo vam, da greste prej ko slej lepo tiho od nas kamor vam je ljubo ter nas pustite pri miru.

Tako vam želi več Doljanov.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. V Douzah, v gostilni gosp. I. Časa p. d. Jevšnik, bo v nedeljo, dne 3. avg. popoldne ob 3. uri zborovalo katoliško politično društvo za Sv. Martin pri Slovenjemgradu. Poročali bodo gg. držav. oziroma deželni poslanci Žičkar, Robič ter Vošnjak. Volilci, udeležite se zborovanja v mnogobrojnem številu ter povejte poslancem svoje želje. V nedeljo na svidenje v Douzah!

Iz šole. Razpisano je mesto nadučitelja pri Sv. Marku blizu Ptujja ter mesto učitelja oziroma učiteljice pri Sv. Bolfenku v Sl. gor.

Umrla je dne 26. julija Marija Ploj v Cogetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor. po kratki mučni boleznii. Bila je obče spoštovana ter od vseh priljubljena. Zapustila je šest otrok. Naj v miru počiva!

Čudež graškega „Sängerfesta“. Kakor slišimo iz zanesljivega vira, pel je na graškem »Sängerfestu« med drugimi čudeži kapun, in to kapun iz bližine Pohorja. Vedelo se je sicer tudi že prej, da pojejo včasih tudi kapuni, ali to niso bili vsikdar najboljši. Škoda, da nismo slišali!! —

Vrtni koncert v Narod. domu v Mariboru bode v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. Pri koncertu, ki je združen z raznimi zabavami, svira slavnoznan godba »Neapolitani«. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. V slučaju neugodnega vremena se vrši koncert v notranjih prostorih. — Ker je čisti dobiček namenjen za »Dijaški dom« v Celju, želeli je mnogobrojne vdeležbe. Za ukusno jed in pijačo kakor točno postrežbo bode najboljše oskrbljeno.

Poštni nabiralnik se nastavi s 1. avgustom pri Sv. Kunigundi na Pohorju, pošta Zreče pri Konjicah. Poštni pot bode nosil pošto vsak dan, izvzemši nedelje in praznike.

Trtna uš. V Sovjaku pri Sv. Juriju ob Ščavnici so se pokazala znamenja trtne uši. Ubogi vinogradniki!

Od Sv. Urbana nad Ptujem se nam poroča: V petek zvečer, dne 25. julija je zahteval tukaj ogenj grozno žrtev. Okoli 11. ure je začela goreti v Vintarovskem vrhu viničarija J. Benka iz Ločiča. Zgorelo je vse in viničar Franc Rajšp se je opekel tako, da so ga morali zapeljati v ptujsko bolnišnico in je le malo upanja, da ozdravi. Pač pomilovanja vredna družina! Posestnik je bil zavarovan le za majhno vsoto. Vzrok nesreče še ni znan.

Od Sv. Marjete niže Ptujja. Velika nesreča pripetila se je dne 28. julija ob pol 3. uri popoldne na brodu Sv. Marjete niže Ptujja. Občeznani in priljubljni posestnik iz Moškanjc, Anton Pukšič, peljal je težko obložen voz živega apna na Zavrč. Kar se

na mostiču pri dravskem brodu mostnica stere, voz se nagne in pritisne tako nesrečno Pukšiča ob steber, da mu zdrobi prsi in bil je takoj mrtev. Pukšič je bil blag in čist značaj, vrl Slovenec in mnogoletni naročnik »Slov. Gospodarja«. Nagle in neprevidene smrti obvaruj nas, o Gospod!

Bankovec za 10 K je izgubil v c. kr. davkariji v Ptujju Jakob Sagadin, posestnik v Sesterzah pri Ptujjski gori. Kdor ga najde, naj mu ga pošlje, stroški mu bodo povrnjeni.

Napad. Pri Zagorju je napadel v nedeljo neznan mož gospo Hermino Šink s samokresom. Rana gospe Šink ni nevarna.

Vojaške vaje. Zdaj je že določen program, po katerem se vrše letošnje velike vojaške vaje. Najprej se vrše na morju in na kopnem ob obali jadranskega morja in sicer blizu Pulja in na Kvarnerskih otokih blizu Lošinja. Cesar se namreč pripelje dne 31. avgusta zvečer v Trst. Od tod se popelje dne 1. septembra zjutraj na jahti »Miramar« v Pulj in koj ta dan prične vaje naše mornarnice na morju, ki se bodo vršile 1. in 2. septembra. Dne 3. septembra skušala se bode naša mornarnica izkrcati na kopno proti jugu od Pulja, a pešpolka 97. in 87. imela bodeta nalogo, da preprečita to izkrcanje. Dne 4. septembra si pa ogleda cesar nekatere nove mornarnične stavbe v Pulju. Ta dan zvečer se odpelje na Dunaj. V njegovem spremstvu pri teh vajah bode tudi prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Dne 11. septembra se pa odpelje cesar v spremstvu nadvojvode Franca Ferdinanda, nemškega prestolonaslednika in nadvojvode Rajnerja v Sztvár na Ogerskem, kjer bodo velike korne vaje, ki pričnejo 14. septembra in bodo trajale do 16. septembra. Od tam se povrne cesar s spremstvom zopet na Dunaj.

Mariborski sodišči, okrožno in okrajno, sta se preselili te dni v novo sodiščno poslopje ter se ondi vrši že vse uradovanje.

Mariborska porota. Porotne obravnave pri jesenskih porotnikih bodo vodili gg. dvorni svetnik Robert Greistorfer, deželno sodni svetnik dr. Franc Vovšek, dr. Ignacij Pevec in Anton Morocutti.

Požar je uničil v Podovi 26 hiš. Goreti je začelo včeraj dopoldne ter sta zgorela tudi dva otroka. Požarna bramba iz Maribora je tudi odrinila na pogorišče. Goreti je baje začelo kar na treh straneh.

Na vinorejski šoli v Mariboru bodo 13. avgusta sklepne skušnje.

Diamantni doktorski jubilej škofa Strossmayerja. Na Slatini, kjer biva sedaj škof Strossmayer, se je sestavil poseben odbor, da proslavi dne 5. avgusta t. l. škofov diamantni doktorski jubilej. V ta namen pride tudi na Slatino odposlaništvo dunajskega vseučilišča, da izroči jubilarju obnovljeno doktorsko diplomo. Škof Strossmayer sprejme ta dan tudi večjo odposlaništvo iz Hrvaške.

Zopet Slovenec — škof. Slovenski župnik č. g. Stariha v Ameriki je imenovan škofom v Leadu v Južni Dakoti v Ameriki.

Brzovlak trčil. Dne 29. julija zjutraj se je pri Zagorji brzovlak iz Trsta zaletel v neke vozove premoga, ki so stali na nepravem tiru. Brzovlak je bil močno poškodovan, k sreči pa ni bil nihče izmed potnikov ranjen. Po kratki zakasnitvi se je brzovlak odpeljal dalje.

„Narodne“ trgovine v Celju. Poroča se nam: V zadnji »Domovini« potipalo se je nekoliko na žilo našim trgovcem; toda bojimo se, da bo malo vspeha. Prijemlje se uslužbence, gospodarja pa se oprošča, češ, da on nič o tem ne ve! S tem ne pridemo do cilja. Gospodar je pravi krivec, njega se mora prijeti, od njega se mora zahtevati, da ima narodne uslužbence, ako se hoče sploh šteti za narodnega trgovca. Da bi gospodar ne vedel, kake uslužbence ima, tega ne bode nobeden verjel; on svoje ljudi dobro pozna — pa kaj je nekaterim narod! — denar,

denar! . . V tem oziru so pri nas razmere res skrajno žalostne. Narodne trgovine in narodna podjetja se množijo od dne do dne — in ž njimi narodni troti in odpadniki; po pevcih, telovadcih, tamburaših, godcih in sploh narodnih delavcih pa se zastoj oziraš. Kam pridemo?! Povdarjati pa moramo še enkrat, da krivda ni na uslužbencih, krivda je na šefih. Tu treba odločne odpomoči. — Aut — aut! . . .

Celjske novice. Nemeč Kandolf, strojevodja pri tvornici ledu, je pred tedni nekemu vozniku, ki je prišel po led, razbil s skladišvom glavo, da je ta na mestu mrtev obležal. Vahtarca o tem molči — kajpak — saj je to cvet nemške kulture. — Župan Stiger je bojda županovanja sit in je odstopil; torej mesto brez župana. — Odvetniku Stepischneggu so zaprli pisarno za jedno leto. On sicer odvetništva še ni sit — pa je že tako volja višje gospode, proti kateri se celo »dr. Janezov« rekurz nič ne igra. — Koncert mariborskih in celjskih abiturijentov se je sijajno obnesel. Njih dovršeno petje je kar očaralo poslušalce. Toda obisk —! Škoda da niso mesto plesa dali na vsopred kako igro; stavimo, da bi bila dvorana polna.

Sejmi na Stajerskem mes. avgusta. Arnovž 25., Lučane 11., Sv. Janž 5., Brežice 11., Kapela 18., Sv. Jakob v Vodršu 18., Šmarje 18., Žalec 29., Nemški Podčetrtek 11., Sv. Martin v Sulmski dol. (samo za blago) 16., Osvald (samo za blago) 5., Švanberg 2., Ljubno 26., Mozirje 16., Grosflorian na Laznici 4., Sv. Duh na Stari gori žup. Sv. Jurij ob Ščavnici 25., Sv. Filip v Veračah 29., Sv. Gore pri Petru 4., Podčetrtek 11., Laško 25., Loka 5., Sv. Lenart v Slov. gor. 1., Sv. Trojica v Slov. gor. 28., Sv. Jurij v Slov. gor. 12., Gomilica 1., Sv. Miklavž pri Draslingu 11., Sv. Miklavž v Sausalu 5., Strass 16., Muta 29., Vuzenica 16., Jarenina 18., Sv. Jurij ob Pesnici 20., Limbuš 16., Prepolje 1., Svinčina (samo za blago) 28., Cmurak 25., Sv. Peter 29., Snežnica ali Nova cerkev 6., Straden 16., Sv. Jernej 25., Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji 29., Ptujjska gora 14., Hajdina 30., Kaniža pri Ptujju 5., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 11., Nova cerkev 6., Pobrež 16., Ptuj 6., Turnišče 26., Radgona 11., Rogatec 25., Sevnica 16., Poličane 29., Slov. Bistrica 25., Slovenji Gradec 11., Lemberg 5., Sv. Ilj pri Šoštanju 4., Velenje 25.

Žitne cene. V Mariboru: 1 hl. pšenice 18 K 40 v, rž 16 K, ječmen 14 K 40 v, oves 16 K 50 v, koruza 13 K 40 v, proso 13 K 40 v, ajda 12 K, fižol 20 K. — Na Dunaju: 50 kg., pšenica 9 K 70 v, rž 7 K 70 v, ječmen 7 K 30 v, koruza 5 K 40 v, činkvant 6 K 40 v, oves 7 K 57 v, fižol 10 K 75 v.

Cerkvene stvari.

Zlata maša. Dne 25. t. m. je slavil v mariborski stolnici mil. gosp. stolni prošt Lavrencij Herg zlato sveto mašo. Slovesnost se je začela ob 8. uri zjutraj in se je udeležilo nepričakovano veliko ljudstva in mnogo prijateljev in častilcev zlatomašnikovih. Mil. g. prelat Karol Hribovšek je ta dan krasno nagovoril slavljence nekako z naslednjimi besedami: »Dne 25. julija lanskega leta se je bil oglasil zvon stolne cerkve in nas je klical v hišo žalosti; oznanjujoč nam tužno vest, da se je ločil s tega sveta naš predragi sobrat, velevreden ud stolnega kapitola lavantinskega, prečastiti gospod dr. Jožef Pajek, ki je šel, kakor upamo, po zaslužen plačilo. Preteklo je leto in zopet isti dan, 25. julija, nas je vabil veličastni glas zvona stolne cerkve v hišo veselja, da se vdeležimo izredne svečanosti: zlate sv. maše. — Mil. monsignore in stolni prošt! Gotovo se Vam širi srce svetega veselja, ako se danes ozirate na preteklo petdesetletno dobo Svojega neutrudno delavnega duhovskega življenja; gotovo ste danes z nami vred prav iz globočine Svojega srca zapeli: »Gratias agamus Domino Deo nostro — dignum et iustum est!« (Hvalimo Gospoda,

svojega Boga! — Spodobno in dolžnost je!) Današnjemu prazniku so res primerne besede, katere poje sv. cerkev ob največjem svojem prazniku: »Haec dies, quam fecit Deus exultemus et laetemur in ea.« (To je dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo in veselimo se v njem!) — Današnji dan je prav dan veselja za nebesa in za zemljo: veselijo se ga nebesa, ker pravi pobožni Tomaž Kempčan o vsaki sveti maši: »Kadar duhovnik opravlja daritev sv. maše, časti Boga in razveseljuje angelje«, velja to gotovo — in še v višji meri — o Vaši zlati sv. maši, v kateri ste se gotovo Bogu zahvalili za brezštevne milosti, ki ste jih prejeli od Njega v teku 50 let duhovništva! Vesela je današnje slavnosti tudi vsa lavantinska škofija: veselijo se je pobožni verniki, zlasti oni, katere ste Vi vodili po potu zveličanja s svojimi nauki, s svojimi pobožnimi spisi in knjigami, s svojimi molitvami in z vzgledom pobožnega duhovskega življenja; — veseli se današnje slovesnosti vsa č. duhovščina lavantinska, ki Vas ljubi in časti kot gorečega, uzornega, za vse sveto vnetega duhovnika; — veseli se danes z Vami zlasti stolni kapitol lavantinski, kateremu ste že nad 20 let častitljivi ud, kateremu ste bili dolga leta požrtvovalen in skrben upravitelj, kateremu ste zdaj ljubljien poglavar; veselijo se današnje Vaše slavnosti tudi naš preljubljeni in premilostljivi knez in škof Mihael, ki so telesno odsotni — da si okrepijo ljubo zdravje, za kar mi vsi goreče prosimo Boga — so pa navzoči med nami v duhu, in so mi pred svojim odhodom (v toplice) posebno naročili, da Vam danes izrazim njegovo višjepastirsko priznanje in zahvalo za Vaše neutrudno delo v čast božjo in za vse, kar ste storili Njim v pomoč, pa škofiji na korist. — Ko sem tako v kratkih potezah označil pomen današnje vesele slavnosti, pristavljam še v svojem imenu, kakor v imenu stolnega kapitola in vseh navzočih duhovnih sobratov in gostov srčno željo: Ljubi Bog, ki Vas je dozdej vodil tako ljubeznjivo, in Vam je dal v krepkem zdravju služiti zlato sv. mašo. On naj Vas ohrani še nadalje v Svoji milosti in ljubezni, da se zlati venec, ki je danes krasil Vašo glavo, spremeni v biserni venec, in kadar pride dan plačila v nezvenljivi venec večne slave! V kar pomozi Bog!« — Slavljencu zlatomašniku so došle od pre mnogih strani prisrčne čestitke. Trg Središče, kjer je slavljence rojen, ga je imenoval častnim občanom. Posebna slavnost v Središču se priredi dne 10. avg. — Mi kličemo častitemu slavljencu: Še mnoga leta!

Obletnica. Pri Sv. Križu na Murskem polju obhajajo rojaki-duhovniki dne 5. avg. t. l. slovesno obletnico smrti preč. † gosp. stolnega dgkana dr. Ivana Križaniča.

Biserno sv. mašo pri Sv. Lenartu poleg Velike Nedelje bodo v torek, dne 5. avgusta peli tamošnji župnik, veleč. g. Fran Toplak, rodom Urbančan. Rojeni so 2. sept. 1818, v mašnika posvečeni 31. julija 1842, torej 60 let mašnik. Bisernemu jubilarju čestitamo in želimo Leonova leta!

Nova sv. maša. Danes, dne 31. t. m. bo pel v Inomostu novo sveto mašo naš stajerski slovenski rojak jezuit o. Engelbert Rakovec.

Breg pri Celju. V nedeljo dne 3. avgusta ob 1/2 9. uri dop. bo bral prvo sv. mašo o. Lorenc Novak iz kapucinskega reda, doma iz Brega pri Celju, v kapucinski cerkvi v Celju. Pridigoval bo č. g. J. Žičkar, dekan iz Vidma.

Pri Sv. Martinu v Šaleku se bodo dne 3. avgusta blagoslavliale nove orglje.

Umrli je dne 27. julija pri Sv. Nikolaju ob Laškem trgu ondotni župnik č. g. Jakob Smole. Rojen je bil pri Sv. Petru v Medvedovem selu, v mašnika posvečen 27. julija 1873. Služboval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, v Ločah, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in nazadnje pri Sv. Nikolaju. — Svetila mu večna luč!

Iz Celja. Po prizadevanju mil. gospoda opata se je v tukajšnji mestni župniji ustanovila Marijina družba za krščanske mladeniče in dekleta. Ta družba naj bi še nepokvarjeno mladino ohranila na pravej poti in vtrdila v verskem prepričanju in lepem, krščanskem življenju. — Pretečeno nedeljo, dne 20. julija, se je pokazalo, da še gori v mladih srcih ogenj navdušenosti za sveto stvar. Ta dan se je namreč vršil slovesen sprejem udov. — Bilo je ginljivo videti in slišati, kako je nad 50 vrlih mladeničev in blizu 300 pobožnih deklet — z gorečimi svečami v rokah — glasno obljubljalo, da hočejo »popolnejše častiti nebeško mater Marijo in se pod njenim varstvom truditi, da bi dosegli pravo krščansko popolnost in večno življenje.« — Bog daj, da bi tem obljubam sledila tudi dejanja; da bi udje ostali res zvesti otroci Device Marije, katero so si z lastnoročno podpisanim posvečenjem izvolili za svojo »gospo, priprošnjico in mater«; da bi družbene svetinje bile za vse ude znak izvoljenja za nebesa! — Želeti je samo, da bi število udov, zlasti mladeničev, vedno naraščalo; vsem, ki imajo pogum, da javno pokažejo svoje versko prepričanje, veljajo besede Kristusove: »Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 32.)

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje priredi se pod jako ugodnimi okolnostmi takoj po Veliki maši. Vse natančneje se bo naznanilo že prihodnje dni.

Društvena poročila.

V nedeljo v Jarenino! V nedeljo je v Jarenini narodna veselica. Jarenina je kraj, kjer dvigajo nemškutarji vedno drznejše svoje glave, a na površje še ne morejo. V nedeljo se hočemo zopet sestati z narodnimi Jareninčani ter se vnovi navdušiti za najdražje svetinje milega naroda slovenskega. Kdor ima čas, bo prišel v nedeljo v Jarenino. Na svidenje!

V Selnici ob Dravi bodo 10. in 15. velikega srpana predstavljala tamošnja dekleta igrokaz »Sveta Neža«. Začetek ob treh popoldne. Vabi se k obilni vdeležbi te prekrasne krščanske igre.

Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor je bilo naznanjeno, se je vršil dne 13. julija prvi občni zbor novo ustanovljene »prostovoljne okoliške požarne brambke Kranjčica« in so bili izvoljeni v odbor enoglasno: Jak. Mlinar načelnik, Blaž Benedikt podnačelnik, Alojz Plavštajner knjigovodja, Anton Rozman blagajnik, Ivan Oset in Franc Šet odbornikom. Vodja brizgalnic Janez Oset, Janez Sivka njegov namestnik, Franc Šet vodja plezalcev, Jožef Dobovišek njegov namestnik, Valentin Turin vodja čevarjev, Anton Leskošek njegov namestnik, Avgust Dobovišek pa trobentar. Društvo šteje 26 rednih udov, 1 častnega in 4 podporne ude in ti so sledeči: g. Ivan Kač v Žalcu kot častni ud, podporni pa so: g. Franc Preunseis ml. v trgu, Andrej Kralj in Jakob Mravlak v Šibeneku in Jakob Čretnik, naš rojak v Ameriki. Ti vsi so darovali vsak po par kron; hvala jim. Ker je stališče našega novega društva jako dobro in so vsi udje brez izjeme narodno probujeni možje in mladeniči, se trdno upa, da naše društvo dremanja ne bo poznalo, in da bo svojo krepost uporabljalo v korist in blagor bližnjega. Ker pa ima društvo zelo velike stroške pri nakupu vsega potrebnega novega gasilnega orodja in uniforme, prosi odbor društva bližnje, kakor tudi blage daljne dobrotnike slovenskih društev, da bi se spomnili na nas z blagohotnimi darovi pri vsaki priložnosti in se bo z veliko hvaležnostjo sprejel vsak dar. Pošiljati jih je pa na sledeči naslov: Prostovoljna okoliška požarna bramba Krajnciča pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Gornja Radgona. Pričela se je neka, meni popolnoma nepričakovana in nerazumljiva gonja proti moji osebi in proti našemu bralnemu društvu, kateremu začasno predsedujem, gonja, katera moti in bega naše

ubogo ljudstvo in je v stanu, ako molčimo, meni in društvu na dobrem imenu in tudi gmotno škodovati. Dolžnost me torej veže, da predložim slavnemu občinstvu sledečo izjavo: 1. Moja malenkost se ni nikdar ravnala po liberalnem receptu: »Duhovnik naj ostane v cerkvi«, ampak po receptu sv. Očeta Leona XIII., ki pravi: »Potrebno je, da duhovnik izide iz sakristije in gre med ljudstvo.« Pripustil sem torej k bralnemu društvu, in mislim, da ne na škodo društva. 2. Če omenjeno društvo pod mojim vodstvom in nadzorstvom prireja Ciril-Methodove, Slomškove in druge slavnosti, ravnam se po določilih naše skofijske sinode z leta 1896, kjer se je med drugim določilo: »Enako naj duhovnik ob nedeljah po društvih, po raznih shodih, po lepih igrah zabranjuje, da ne bodo mladeniči in dekleta zahajali v bližnje mesto.« To govori kakor nalašč za naše razmere. 3. Da se tudi pri takih slavnostih more kdo pregrešiti, česar pa društvo ne odobrava, to očitaneje je ravno tako farizejsko, kakor če bi kdo rekel: »Med 12. apostoli je bil eden izdajica«, ali: »V sv. cerkvi žive veliki grešniki, ubijalci, prešestniki, roparji«, ali: »Na primicijah se dogajajo škandali.« — To je moje stališče, oprto na skalo sv. Petra, na katerem bi morali stati vsi verni kristijani, posebno pa vsi katoliški duhovniki, tedaj bi si pridobili ljubezen, spoštovanje in ugled. — V Gornji Radgoni, 29. julija 1902. — Jos. Janžeković, kaplan.

Žiško bralno društvo ima v nedeljo, dne 10. avgusta, občno zborovanje, da se sklene polletni račun, voli novi tajnik na mesto prejšnjega g. uč. Časla, ki je odložil svoj mandat, ter rešijo druga važna vprašanja. — Po zborovanju bo seja društvenega odbora za nar. veselico, ki se vrši dne 31. avgusta; obširni vspeh obsegal bo igro, petje, govore, deklamacije, godbo, šaljivo pošto, srečolov in ples. V prihodnjic natančneje o tej točki.

Šaleška čitalnica. Šaleška dolina — Kako se lepo ti bliščiš! — Vesela te je domovina, — Ker tako krasno razcvetiš. — S tem lepim verzom začenja se velepomembna pesem, s katero je rajni Davorin Trstenjak počastil slavnostno otvoritev »Šaleške čitalnice« v Šoštanji dne 3. sept. 1882. V proslavo tega dneva, to je svoje dvajsetletnice priredi »Šaleška čitalnica« v Šoštanju dne 3. avg. t. l. na vrtu hotela »Avstrija« sijajno veselico s sledečim vspehom: 1. V. Parma: »Mladi vojaci«, koračnica, tamburaši. 2. Slavnostni govor, govori dežel. poslanec in častni predsednik g. Vošnjak. 3. H. Volarič: »Gospodov dan«, mešan zbor. 4. Farkaš: Loin du bal, valse brilante, tamburaši. 5. H. Volarič: »Slovenski svet«, moški zbor. 6. Farkaš: »Junak iz like«, koračn., tamburaši. 7. Foerster: »Ljubica«, meš. zbor. 8. Farkaš: »Na valovih«, tamb. 9. I. Hummel: »Brodar«, moški zbor s tenor-samospevom. 10. Farkaš: »Nočni stražari«, tamb. 11. Nedved: »Domovini«, meš. zb. 12. Farkaš: »Putnica hrvačkog junaka«, tamb. — Po tem vspehu predstavljajo čitaln. diletantje Jurčič-Krsnikovo veseloigro v enem dejanju »Berite novice«. — Konečno prosta zabava in ples. Veselico otvori »Šaleška narodna godba«, koncertni del pa se prične ob 6. uri zvečer. Vstop je prost. Ker je trg Šoštanj v narodnem oziru zelo važna narodna postojanka, ki je vedno izpostavljena sovražnim navalom, nadeja se čitalnični odbor, da bodo Slovenci od blizu in daleč z mnogobrojno vdeležbo pokazali nasprotnikom, da je in ostane Šoštanj naš! O d b o r.

Shod odvetniških in notarskih uradnikov se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta t. l., popoldne ob 4. uri v hotelu »Štrukelj« v Ljubljani. Vspeh: 1. nagovor predsednika; 2. govor o organizaciji in društvenih težnjah; 3. posvetovanje radi ustanovitvi II. skupine; 4. razno. o d b o r.

Dijaški dom v Celju. Občinski odbor okolice celjske sklenil je pri seji dne 12. t. m.,

da pristopi »Dijaškemu domu v Celju« z ustanovnim zneskom po 200 K. Naj bi bil ta sklep izgled drugim narodnim občinam.

Iz drugih krajev.

Sorodnik Bismarkov zaprt. Amerikanski časnik poroča: V Novem Yorku so zaprli nekega moža, ki pravi, da mu je ime Karl plem. Bismark ter je oddaljen sorodnik Bismarka. Ukradel je preproge ter jih prodal. Če je v resnici sorodnik velikega Bismarka, ga bodo brzkone izpustili.

Kara — Ahmed. Pred nekaj dnevi se je ločil s sveta slavni rokokoborec, Kara Ahmed, ki je v Parizu dobil prvo darilo v rokokoborstvu. V Evropi se je produciral trikrat, 37 nasprotnikov je pometal na tla. Njegova prsa je dičila nebroj kolajn. Zadnji čas je pohajkoval po carigrayskih ulicah, okrašen s svojimi težko priborenimi kolajnami. Ko je bil še v Evropi, doživel je marsikatero romantično dogodbo. Ko je namreč nastopal v Parizu, zagledala se je v velikanskega hrusta tudi neka Parižanka. Sledila mu je v Stribul, kjer je radi njega postala mosleminka. Kara Ahmed je bil star 35 let.

Kakšen kruh je kralj? Dva preprosta težaka sta se pred kratkim na Sedmograškem prav pošteno skregala. Prišla sta namreč na vprašanje, kakšen kruh je vsak dan naš cesar. Med tem, ko je jeden bil trdo prepričan, da je samo mlečen kruh, je drugi začel z batinami dokazovati, da je naš cesar same — potice. Še preden je bilo vprašanje rešeno, sta se tako krvavo stepla, da so ju morali prepeljati v — bolnico.

Nov prerok! V Advorče v Slavoniji vstal je nov 19 let star »prerok«, ki pripoveduje, da ga je angelj vzbudil iz spanja in ga peljal v cerkev v Bresin, kjer je dobil kolajno z napisom: »Zadnje potovanje Jezusa«. Ko ga je njegova mati v cerkvi v Požegi ravno zbranemu ljudstvu pokazala, je kar naenkrat izpred očíj ljudstva — izginil. Ljudstvo s strahom pričakuje, kdaj da pride obljubljeni prerok.

Anarhistična zarota proti laškemu kralju. Preiskava proti anarhistom v Terni na Laškem je pokazala, da se je snovala trda zarota na kraljevo življenje. V Trstu so prijeli nekega Borcechina iz Ara, kateremu so dokazali, da je sodeloval pri zaroti.

Carjeve sanje. Ruski car Nikolaj je imel pred kratkim sanje. Videl je troje krav, lepo debelo, druga je bila suha mršava, ki je debelo kravo molzla, in tretja slepa krava ju je — gledala. Car je poslal po razlagalca sanj. Ta pride k carju in mu sledeče razloži: Otac, debela krava je velika Ruska, suha, mršava krava, ki molze debelo, je finančni minister Witte, in tretja slepa krava, ki ju gleda, je — Vaše Veličanstvo. Ruski car se ni nikakor vznevoljil radi hudomušnega razlagalca, ampak mu je povsem pritrdil. Ministra Witte si je pa vendar-le obdržal.

Nova vrsta pšenice. Neka ameriška poljedelska šola je vzgojila novo vrsto žita, ki je dokaj bogatejša in rodovitnejša, kakor vse druge vrste, in ki tudi vremenskim premembam lažje kljubuje. Novo vrsto pšenice si je ta šola na ta način vzgojila, da so na vse zgodaj prenesli cvetni prašek jedne pšenice na pestič druge in so jo nato z največjo skrbjo in pazljivostjo varovali pred vetrom in pred ptiči. Po večkratnih poskusih se jim je posrečilo dobiti novo vrsto, ki bode prekosila vse druge.

Zgodovina dežnika. Sredi 17. stoletja je prišel neki podjeten trgovec na idejo, posojevati vseučiliščnikom v Oksfordu sedanjim dežnikom nekoliko podobne priprave. S tem jim je hotel pripomoči, da so lahko hodili poslušat predavanja tudi pri največji plohi. Začetkom so se smejali dežnikom, a ker so jih nosili samo študentje, so jim še odpustili. Dolgo časa se ni nobeden drugi pokazal na cesto z dežnikom, dokler ni neki Hanwaj prvi prišel na cesto z dežnikom. — Hanwaj je bil dalje časa v Kini in je videl, da se ondi rabi dežnik ne le proti dežju, ampak

tudi proti solnčnim žarkom. A komaj se je prikazal na cesto, takoj ga je obsula velika množica, ki je začela delati na njegov račun razne neslane dovtype. Imenovali so ga prismojenega. A izkušeni Hanwaj se ni brigal za predsodke svojega časa in je dosledno nosil dežnik, četudi je bilo lepo vreme. Ko so se ljudje naveličali delati dovtype, pričeli so premišljevat, da ima vendar ubogi Hanwaj prav, in začeli so nositi dežnike. Tako je Hanwaj prodril s svojim dežnikom. Hanwaj je nosil dežnik vsak dan do svoje smrti. Iz Angleškega se je dežnik razširil tudi na druge kraje.

Zvit berač. Prosjak, ki sreča imenitnega gospoda, ga nagovori: »Oprostite, milostljivi gospod, ali niste izgubili vaše denarnice?« Gospod seže v žep rekoč: »Nisem je izgubil!« »Oj, to je sreča!« vsklikne veselo prosjak, »ali bi vas ne smel prositi za malo podporo?«

Spanje — bolezen. V Afriki se je pojavila med zamorci nova čudna bolezen. Na tej boleznini oboleli začne spati in zaspi za večno. V enem samem okrožju je umrlo na ta način 7000 oseb.

Smrt vsled poljuba. V Beltnu se je ožgal otrok nekega čevljarja z mlekom tako močno, da je potem kmalu vsled opeklina umrl. Mati je pred pogrebom še enkrat poljubila svojega otroka. Takoj zatem pa zbolil ter je bila v nekaterih urah mrtva. Pri poljubi si je zastrupila kri.

Koliko besed se zamore napisati z navadnim svinčnikom. To vprašanje je hotel rešiti neki Anglež. Z jednim in istim svinčnikom je pisal tako dolgo, dokler ga je zamogel držati ter je napisal 95.608 besed. Drugemu pa ta rezultat ni zadostoval. Dotični je porabil svinčnik popolnoma do konca ter napisal 400.000 besed.

Strašna nesreča v Ameriki. Amerikanski »Mir« prinaša vest o veliki nesreči, ki se je pripetila 10. julija v rudniku »Klondyke« blizu mesta Johnstovna. Vsled velike razstrelbe se je zasula jama, v kateri je delalo 450 delavcev. Število gotovo ponesrečenih je dosedaj 125. Trdi se, da je le kakih 12 ponesrečencev Amerikanov, vsi drugi so Slovani.

Dober odgovor. Nekdo si je vtepel v glavo misel, da zna delati zlato in je pisal papežu Leonu X. ter se mu ponudil, da mu bo naredil zlata, kolikor hoče, meneč, da ga bo papež za to ponudbo bogato obdaroval. Papež mu pa pošlje veliko prazno vrečo s tem sporočilom: »Ker znate delati zlato, ne potrebujete drugega ko vreče, da je vanjo spravite.«

Slabo „šalo“ dovolil si je mašinst Meier na Dunaju. Oblekel se je v neki gostilni v duhovsko obleko. Za talar mu je služila dolga, črna ženska obleka in na to si je nadel belo dolgo srajco. V tej obleki je posnemal cerkvene mašne obrede in končno pokropil navzoče z mokro krtačo. Pred sodnijo je dejal, da ni imel pri tem nikakega slabega namena in si je dovolil le šalo. Toda sodišče mu ni verjelo in mu je za to »šalo« prisodilo enomesečni strogi zapor.

Slabo naletel. V neki vasi je živel pijanec, kateri se ni hotel poboljšati. Župnik v dotični vasi se je trudil veliko, da bi ga spravil na boljšo pot. Nekoč ga sreča, ko je pijan kolovratil proti domu ter mu reče: »Miha, glej, žganje je tvoj največji sovražnik!« Miha se pa odreže: »Ali ne pravi sv. pismo, da moramo sovražnike ljubiti?« »Ja, to je res«, odgovori mu župnik, »tega pa ne pravi, da jih moramo tudi požirati!«

Pri pozdravu — smrt. V Cmoršnjicah na Kranjskem se je zgodila 22. t. m. strašna nesreča. Posestnik Avgust Stangl je prišel z lova domov. Na stopnjicah mu je podala žena roko. Stangl je segel po ženini roki, pri tem pa je padel, puška se je sprožila in strel je zadel ženo v glavo. Žena je smrtno nevarno ranjena.

Angleži in Buri. Dne 19. t. m. se je vršil v mestu Žižkovu krvav tepež med An-

gleži in Buri. Ondotni šolarji so se namreč razdelili v dva sovražna taborja, ki sta se do krvavega spoprijela. Polena in kamenje je padalo na vse strani, da je kmalu kri porudečila zemljo. Ker se je boj poostiril do skrajnosti, bila je hitro poklicana policija, pred katero so se Buri in Angleži složno spustili v beg.

Zagrebski fijakarji — prijatelji Burov. Te dni se je mudilo v Zagrebu več angleških častnikov, da prevzamejo konje za angleško vojsko v Južni Afriki. Rabili so fijakerje, a dobili niso nobenega, ker so se fijakarji zavezali, da Angležev ne vozijo za noben denar. Angleži so si morali naročiti voz z Dunaja. Tako so zagrebski fijakarji pokazali svoje prijateljstvo do Burov.

Umor na železnici. Med postajama Pariz—Versailles na Francoskem je bivši poštni uradnik Chabaniex napadel nemškega doktorja Ortensteina. Storitca so prijeli. Ortenstein je v bolnici umrl.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

a) Dušec.

Dušec je za rastlinsko življenje gotovo najvažnejši in vse rastline ga potrebujejo kot hrano. Saj beljakovine, ki so glavni del od protoplazme, pogoja vsega rastlinskega življenja ne zamorejo brez dušca nastati. Večinoma se gnojenje ž njim tudi najbolj splača. Le nekaterim rastlinam ni treba ž njim gnojiti. V zraku, ki nas obdaja, je do $\frac{2}{3}$ dušca. Brez njega bi bilo življenje kaj kratko, kajti bi prehitro zdihali takorekoč zgoreli v samem kislec. V zraku je dušca neizmerno mnogo. Pa le mali del rastlin je, ki zamorejo ta zračni dušec za-se porabiti, vsem drugim moramo ž njim gnojiti. Rastline, ki dušec iz zraka za-se porabijo, poznali so uže stari Rimljani kot rastline, ki polje ne izvlečejo, ki je celo gnojijo. Te rastline so metuljnice, med katere spadajo sočivja in detelje. One lahko zrabijo dušec, ki se v zemlji nahaja pa tudi onega iz zraka. V umetnih gnojilih je dušec zelo drag. Kmetovalec, ki prej omenjene rastline seje, pridobi lahko veliko množino dušca brezplačno iz zraka. To bode njegovemu gospodarstvu pač mnogo koristilo. Kdo ne pozna dober vpliv detelje na polju? In ta dober vpliv pripisovati je večinoma zmožnosti detelje, dušec iz zraka vleči.

Dušec iz zraka pa zamore ta vrsta rastlin le tedaj za-se porabiti, kadar se nahajajo v zemlji gotove bakterije. To so neizrečeno majhne, palčicam podobne glivice. Bakterije živijo z dušcem nabiralnimi rastlinami v slogi vkup; one napravijo na njih koreninah bradavičice. Te bradavičice na koreninah lahko opazimo, ako eno teh dušec nabiralnih rastlin n. pr. grah, iz zemlje potegnemo. V teh mešinah žive bakterije složno z od njih napadeno rastlino. To složnost imenujejo simbiozo. Podpirajo se drug drugega. Detelja ali grah itd. da nekaj malega snovi od sebe, katere te bakterije rabijo. Vsled tega se pa one neizmerno množijo, porabijo zrakov dušec, za svoj život odmirajo in njih trupla z dušcem pa povziva rastlina, ki jih je imela na stanovanju.

Te bakterije so pa glede rastline, s katero nameravajo živeti, precej izbirljive. One, ki so bile prej na grahu, ne gredo z lahka na voljši bob (lupina), ali katero drugo, sicer sorodno rastlino. Prvotno so bile vse te bakterije menda enake, a sčasoma so se privadile na posamezne rastline iz rodbine metuljnic, tako, da ima vsaka družina iz te družine tudi svojo posebno bakterijo kot gostačo.

V zemlji, v kateri se ne nahajajo naravne bakterije, ki živijo na grahu ne nastanejo one bradavice na grahovitih koreninah. V tem slučaju tudi grah ne vspeva, ako mu z dušcem ne pognojimo, ker sam po sebi brez bakterij ne zamore dušec iz zraka porabiti. Ako pa raztrosimo na takem polju nekaj zemlje od polja, kjer je grah preje dobro vspeval in tudi bradavice imel na koreninah, tedaj bode kmalu drugače. Na jeden oral zemljišča zadostovalo bode kakih 10 g zemlje raztrositi. V tej zemlji so bakterije, ki se sila naglo razmnožijo in kmalu svojo nalogo izvršujejo. Začeli so tudi bakterije umetno odgojevati, da se porabijo namesto zemlje. Za sedaj pa kmetovalcu le najbolj kaže, bakterije po prejšnjem načinu z zemljo sejati. Pričakovati pa je, da bodo učejaki v tej zadevi še marsikaj pogodili, kar bode kmetovalec lahko uspešno rabil. Važno je znati, da začno bakterije šele tedaj koristno delovati, kadar ni drugega dušca n. pr. nitrata ali organiziranega dušca v zemlji.

V noveji dobi poskuša se tudi o priliki prahu s pomočjo zračni dušec nabiralnih bakterij rastlinam pristopen dušec v zemljo spraviti. Ta namen ima n. pr. alinit. V tej zadevi je treba pa še daljnih poskusov. Vse druge rastline nimajo te posebne zmožnosti, vsaj v tej meri ne, torej morajo na vsak način in pod vsakim pogojem dušec v zemlji najti, sicer ne vspevajo.

Dušec pride deloma iz zraka z dežjem in snegom v zemljo. Pri trohnenji organskih tvarin prihaja amoniak v zrak, pri bliskanju nastane solitarna sokišina in kislina v zraku in v teh snoveh pride dušec s snegom in dežjem v zemljo. To pa je mnogo premalo za rastlinsko rast in se le malo upošteva. Vsem rastlinam razven lequiminoram moramo z dušcem gnojiti.

Rastline sprejemajo dušec iz zemlje večinoma v obliki solitarne kisline. Navadno se mora dušec v vsaki drugi obliki prej ko ga rastline rabiti zamorejo, spremeniti v solitarno kislino. Sicer zamorejo nekatere naših kulturnih rastlin amonijak pa tudi dušec v organskih spojinah n. pr. neposredno iz kremenca izkoriščati. Organične snovi zamorijo kot antophage, to je same po sebi ali pa v rim birzi n. pr. z gljivami (micorhiza) sprejemati, se zamorejo n. pr. neposredno od huma hraniti. To velja glede dvočevatih kakor tudi drugih organskih spojin. Sicer so naše kulturne rastline le fakultativna stvar, ki le tedaj tako živijo, kadar so jim pogoji za to dani.

(Dalje sledi.)

Loterijske številke

Trst 26. julija: 26, 44, 59, 64, 69.
Linc 26. julija: 62, 3, 84, 34, 70.

Izjava.

Občinski odbor Sv. Jurij ob Taboru izjavlja, da naš velečast. gospod župnik nikakor ne zasluži tako grdega obrekovanja, kakor ga prinašata »Slovenski Narod« in »Rodoljub« s svojimi napadnimi dopisi, pač pa zasluži kot vnet dušni pastir, delaven narodnjak in vsestranski pospešitelj gospodarskega napredka največjo zahvalo in spoštovanje. Mi obžalujemo dotičnega dopisnika in obsojamo njegove podle napade.

Sploh si pa bralec »Slov. Gospodarja« lahko misli, na kake osebe dohajajo napadi iz preje imenovanih listov.

O d b o r.

356 1—1

Društvena naznanila.

Dne 3. avg.: V Zrečah bo dne 3. avgusta po večernicah predavanje o živinoreji in mlekarkstvu. Predaval bo potov. učitelj g. M. Jelovšek.
> > > »Mladeniske zveze« v Jarenini veselica ob 4. uri popoldne.
> > > »Bral. društva pri Sv. Andražu v Slov. gor.« veselica s petjem in gledališko predstavo v gostilni g. Josipa Rola. Začetek ob 8. uri pop.
Dne 10. avg.: »Gosp. bral. društva« veselica z igro »Vedeževalka« pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Sodelujejo tamburaši iz Št. Jurija ob Ščavnici in andraševski pevci.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred **1 K 60 v.** pri založniku č. g. **M. Štraki**, kn. šk. revidentu v Mariboru, Stajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Slovenska tvrdka!

ALOJZIJ HORVAT

kamnosek v Račjem pri Mariboru,

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih nagrobnih križev in spomenikov iz mramora in granita.

Vse po najnižji ceni!

346 2-1

Vinogradniki!
čuvajte
vinsko trto!

208 14-13

je naslov za vinorejce zelo koristni knjižici (s podobami), ki se dobi pri nje izdajatelju g. Ant. Kosi-ju, učitelju in posestniku v Središču ter pri vseh večjih knjigotržcih na Slovenskem,

komad za 50 vin.

Demetrij Glumac

283 13-6

kotlar

Maribor Kaserngasse št. 13. Maribor

se priporoča cenj. p. n. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor: popravila pri parnih kotlih za parne stroje, za barvarije, usnjarije, pri parnih kotlih za beljenje platna, pri izdelovanju sveč in magarina, dalje za paro- in vodovode iz bakra ali železa.

Različni kotli za perilnice in kotli za žganjarije so v zalogi.

Pocinjuje in popravlja točno in po ceni.

Hranilnica in posojilnica v Spod. Dravogradu

bode imela

dne 2. avgusta 1902. ob 1. uri pop. pri Robiču

izvanreden občni zbor,

h kateremu svoje ude vljudno vabi. 354 1-1

Ako se ob določeni uri ne zbere potrebno število udov, vršil se bode zbor ob 2. uri popoldne pri vsakem številu združnikov, da sklepa o prenearedbi društvenih pravil.

O d b ó r.

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Posestvo z vinogradom v prelepem kraju na slovenskem Stajerskem. Obsega 2 in pol orala povsem z ameriškano trto nasajene in ograjene vinske gorice, 7 oralov polja in travnikov, 300 sadnih dreves ter čedno hišo z gospodarskim poslopjem. Posestvo je od železniške postaje pol ure od trga četrt ure in 100 korakov od podružne cerkve oddaljeno; zato je tudi za upokojenega gosp. duhovnika jako pripravno. Cena nizka. — Več pove upravništvo lista. 304 10-6

Hiša s sedmimi sobami, kuhinjo, kletjo, kuhinjo za prati, drvarnicami, hlevom za 10-12 glav živine, z velikim dvoriščem in studencem, svinjskimi hlevi, z vrtom za zelenjavo z lepo senčnico, se proda za 5200 glđ. v Slov. Bistrici. Ponudbe na: I. R. upravništvu lista. 338 3-2

Hiša s stanovanji, zraven vrt za zelenjavo, sadonosnik in njiva, se po ceni proda v Mariboru. Naslov pri upravništvu.

Malo posestvo, sposobno za mlekarstvo, se da v najem. I. Janšnik, Maribor, glavni trg 4. 360 2-1

Posestvo v Pavlovcih, okraja ormoškega, ki obsega 8 ha 3 a 57 m² s hišnimi in gospodarskimi poslopi vred, se proda skupno ali pa tudi posamezne parcele. Posestvo obstoji iz 2 ha 8 a 02 m² njiv, 3 ha 60 a 48 m² travnikov, 1 ha 27 a 90 m² vinogradov, ostalo so gozdi, sadonosniki itd. — Kupna cena kakor plačilni pogoji po dogovoru z lastnico Barbaro Cvitkovič, posestnico v Ormožu

Lepo posestvo v Poberžah pri Mariboru, 15 minut od magdalenske cerkve, meri vse okoli 15 oralov, dve zidani hiši, (jedna s tremi sobami in kletjo, druga z dvema sobama in kletjo), gospodarsko poslopje, njive, travniki in gozd, se proda skupaj ali posamezno po nizki ceni. Kdo? pove upravništvo. 343 3-2

Gostilna, oddaljena 5 minut od župnijske cerkve, se da takoj v najem. Hiša je tudi pripravna za majhno trgovino. Najemnik tudi lahko dobi, če želi, zraven toliko posestva, da si lahko redi potrebno živino. — Natančneje pojasnila daje Ceh Jurij, veleposestnik pri Sv. Antonu v Slov. gor. 352 2-1

Proste službe.

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prvetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. 235

Čevljarskega učenca sprejme Fr. Narath v Mariboru, Koroška cesta št. 9. 358 3-1

Oseba srednje starosti želi službe za oskrbnico ali za samostalno kuharico, dela tudi vsakoršno delo. — Naslov pri upravništvu. 359 1-1

Trgovski pomočnik, ki je poštenega, krščanskega obnašanja ter izurjen v vseh trgovskih strokah, se sprejme pri „Kmetijskem društvu v Laškem.“ 362

Zahvala.

Povodom moje današnje zlate sv. maše mi je od vseh strani došlo toliko prisrčnih čestitk, da se ne morem vsakemu posebej dostojno zahvaliti. Zato pa kličem vsem, ki so se me pri tej priložnosti blagovolili spomniti, prav iz dna svojega globoko ganjenega srca: Bog Vam povrni Vašo veliko ljubezen z vsemi časnimi in večnimi dobrinami!

V Mariboru, dne 25. julija 1902.

361 1-1

LAVRENCIJ HERG,

zlatomašnik, papežev protonotar, stolni prošt.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

**Venček cerkvenih pesmij
za šolarje**

je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad velja 20 v., 50 komadov za 8 K 50 v., 100 komadov 16 K. **proti predplačl.**

Poštnina za komad 4 v., za 50 in 100 komadov 30 v.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica mej mladino povsod, kjer so jo naročili.
Vsak šolarbi jo moral imeti.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strepe; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Trgov. pomočnik

izurjen v mešanem blagu, kot dober prodajalec in zanesljiv fant, zmožen slovensk. in nemškega jezika, tudi z dobrimi spričevali previden, želi svojo dveletno službo spremeniti. —

Kdo, pove upravnistvo.

Naznanilo.

Z ozirom na vroče poletje, ki povzroči, da prihajajo glave ubitih kač že popolnoma segnite in ker tudi c. kr. pošta segnitega ne sme prevažati, je sklenil deželni odbor štajerski za nekaj časa ustaviti izplačevanje nagrad za ubite gade in modrase.

Gradec, 24. jul. 1902.

Od dežel. odbora štajersk.

Priporočilo.

Kdor hoče imeti v zvoniku solidno in po nizki ceni izvršeno **urarsko delo**, kakor tudi vsakovrstne stolpne ure dobro popravljene, naj vzame g. **Martina Jesenek, urarja v Prelogah, p. Šmarje pri Jelšah**, in bode zadovoljen. Na Sladki gori je enako delo v mojo popolno zadovoljnost izvršil.

Fr. Irgl, župnik. 340 3

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsu, ječmena, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Ugodnosti: prihranjenije semena, enakomerno in hitro sejejne. Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Komad 50 K po j povzetju. Prospekti na zahtevanje. **Glavna zaloga:**

Echinger & Fernau

454 25—21 Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

VABILO

na

izvanredni občni zbor

Kmetijskega društva v Marnbergu,

vpis. zadruga z omeje. zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, dne 17. avgusta 1902, ob 3. uri popol.

v prostorih gostilne „pri stari pošti“ v Marnbergu.

Dnevni red:

1. Potrdilo letnega računa. 351 1—1
2. Razpust društva.

O d b o r.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Kmetijska zadruga v Vitanji

išče po svojem poslovdji

kompanjona

v zadržno trgovino.

☛ Dogovori osebno ali pismeno. ☛